

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«18» серпня 2022 року

№ 60/16-р/к
м. Київ

справа № 870/7-р-02-06-15

*Про закриття провадження
у справі*

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 870/7-р-02-06-15 розпочатої за ознаками вчинення порушення приватним акціонерним товариством «ДТЕК Київські регіональні електромережі» (попередня назва – публічне акціонерне товариство «Київобленерго») (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*); ідентифікаційний код юридичної особи - *«Інформація, доступ до якої обмежено»*) (надалі – ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», Товариство) законодавства про захист економічної конкуренції та подання Другого відділу досліджень та розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29.12.2021 № 60-03/288п,

ВСТАНОВИЛА:

Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (попередня назва - Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України) (надалі – Відділення) здійснювався розгляд заяв товариства з обмеженою відповідальністю «Кийремпобут+» (надалі – Підприємство) від 31.10.2014 № 243 (вх. Відділення від 10.11.2014 № 01-11-90), від 15.12.2014 № 252 (вх. Відділення від 16.12.2014 № 01-11-100) та від 22.01.2015 № 2 (вх. Відділення від 03.02.2015 № 01-11-5) щодо можливих ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» (надалі - Заяви).

За результатами розгляду Заяв розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 19.02.2015 № 7-р (надалі – Розпорядження) було розпочато розгляд справи № 870/7-р-02-06-15 у зв'язку з бездіяльністю ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», яка полягає у нездійсненні дій, які спрямовані на відновлення електропостачання ТОВ «Кийремпобут+», що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом, що призвело до ущемлення інтересів споживача, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

Листом від 19.02.2015 № 02-06/325 Відділенням було направлено на адресу ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» копію Розпорядження.

За результатами збирання та аналізу доказів у вказаній справі встановлено наступне.

ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» є юридичною особою, діє відповідно до статуту, затвердженого протоколом річних загальних зборів акціонерів

приватного акціонерного товариства «Київобленерго» від 21.08.2020 №1/2020 (надалі - Статут).

Товариство є юридичною особою за законодавством України, має самостійний баланс, печатку, штамп зі своїм найменуванням, фірмові бланки, розрахунковий та інші рахунки, в т. ч. і валютні рахунки в установах банків. Права і обов'язки юридичної особи Товариство набуває з дня його державної реєстрації.

Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності Товариства за КВЕД є: **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.

Тобто, ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

При цьому, необхідно зазначити, що ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» до кінця 2018 року надавало послуги з постачання електричної енергії, проте з 1 січня 2019 року енергопослуги клієнтам в Україні надають дві різні компанії. **Оператор системи розподілу** – ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» та **компанія-постачальник**. Раніше функції з розподілу та постачання електроенергії були зосереджені в одній компанії – ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі».

Оператор системи розподілу (ОСР) - ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» відповідає за якість і надійність електропостачання, керує системою розподілу, експлуатує та ремонтує лінії електропередач, підстанції та інші енергооб'єкти, здійснює під'єднання/від'єднання від системи розподілу (ліній), встановлює лічильники електроенергії й фіксує їхні показання.

Відділенням здійснено дослідження становища ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та з урахуванням пункту 2.2 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (із змінами) (надалі – Методика), за результатами якого встановлено наступне.

Пунктом 3.1 Методики визначено, що об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який(які) випускається(ються), постачається(ються), продається(ються), придбавається(ються) (використовується(ються), споживається(ються)) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

Тобто, **об'єктом** для визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»;
- послуги постачання електричної енергії за регульованим тарифом.

Згідно з пунктом 4.4. Методики перелік товарів, щодо яких має визначитися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її територій і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

Товаром у розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та згідно з пунктом 4 Методики є послуги постачання електричної енергії за регульованим тарифом.

Пунктом 1.3. Методики визначено, що споживач – юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).

Споживачами ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» є юридичні та фізичні особи, які отримують або мають наміри отримати від цього суб'єкта господарювання послуги з постачання електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами).

Відповідно до пункту 1.3. Методики ринок товару (товарний ринок) – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

Пунктами 5.1. та 5.2. Методики визначено, що товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

Послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не має еквівалентних товарів-замінників.

У зв'язку з чим, **товарними межами** ринку, який досліджуються, є послуги з постачання електричної енергії.

Згідно з пунктом 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Відповідно до абзацу восьмої частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належить розподіл електричної енергії (передача електричної енергії місцевими (локальними) електромережами).

У свою чергу, відповідно до Ліцензійних умов ліцензіат має право здійснювати ліцензовану діяльність лише на території здійснення ліцензованої діяльності - території адміністративно-територіальної одиниці, де розташовані місцеві (локальні) електричні мережі, що перебувають у власності ліцензіата, яку ліцензіат погоджує з центральним органом виконавчої влади, що здійснює управління в електроенергетиці. Територія здійснення ліцензованої діяльності указується ліцензіатом в описі за формою, наведеною в додатку до Ліцензійних умов, і затверджується НКРЕ в установленому порядку. Якщо на території адміністративно-територіальної одиниці розташовані електричні мережі інших ліцензіатів, то територія здійснення ліцензованої діяльності кожного з цих ліцензіатів визначається відповідно до території розташування об'єктів електроенергетики, що перебувають у власності ліцензіата.

До суміжних ринків, що регулюються відповідно до цього закону, належить постачання електричної енергії споживачам (абзац шостий частини першої статті 6 Закону України «Про природні монополії»).

Отже, ринки з розподілу та постачання електричної енергії є взаємопов'язаними.

Послуги з постачання електричної енергії електромережами не мають товарів – замінників, оскільки споживачі цих послуг не можуть обрати інші послуги на заміну.

ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» здійснювало діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідно до ліцензії від 20.05.2013 серія АЕ № 194762, виданої на підставі рішення Національної комісії регулювання енергетики.

Територіальними (географічними) межами ринку є територія Київської області, на якій розташовані електричні мережі, що знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) товариства.

Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

Часовими межами ринку визначено період з травня 2013 року (період коли була видана ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» ліцензія на здійснення діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами) до 01.01.2019 (початок реформування ринку електричної енергії, коли внаслідок законодавчих змін послуги з постачання та розподілу електричної енергії почали надавати два різних суб'єкта господарювання), тобто проміжок часу, протягом якого залишались незмінними структура ринку, співвідношення попиту та пропозицій на ньому.

Згідно з пунктом 9.1. Методики **потенційними конкурентами** вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

Відповідно до Закону України «Про природні монополії» товарний ринок з передачі електричної енергії місцевими (локальними) мережами перебуває у стані природної монополії, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

Внаслідок технологічних особливостей надання електропередавальною організацією послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, наявні та потенційні конкуренти на зазначеному ринку відсутні.

Відтак, ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» було єдиним суб'єктом господарювання, який надавав послугу з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в територіальних (географічних) межах Київської області (в межах території розташування мереж).

Пунктом 1.3. Методики визначено, що бар'єри вступу на ринок – обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних умовах із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.

Згідно з пунктом 9.2 Методики **бар'єрами для вступу потенційних конкурентів** на відповідний ринок є обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців: адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

Основними бар'єрами вступу на ринок послуг з передачі електричної енергії (місцевими) локальними електричними мережами є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності об'єктів електроенергетики (електричних станцій, підстанцій, мереж, призначених для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача) та необхідністю отримання ліцензії на здійснення діяльності з передачі електричної енергії (місцевими) локальними електричними мережами.

Відповідно до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

Таким чином, ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» в період з 20.05.2013 по 31.12.2018 в межах Київської області (в межах території розташування його мереж) займало монопольне (домінуюче) становище на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом з часткою 100%.

Відповідно до пункту 1.1 Правил користування електричною енергією, затверджених постановою Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України від 31.07.1996 № 28 (надалі – Правила або ПКЕЕ) (які були чинними до 11.06.2018), ці правила регулювали взаємовідносини, які виникали в процесі продажу і купівлі електричної енергії між виробниками або постачальниками електричної енергії та споживачами (на роздрібному ринку електричної енергії).

Дія Правил поширюється на всіх юридичних осіб та фізичних осіб (крім населення).

Згідно пункту 1.2 Правил точка продажу електричної енергії - межа балансової належності, на якій відбувається перехід права власності на електричну енергію.

Пунктом 1.3 Правил передбачено, що постачання електричної енергії для забезпечення потреб електроустановки здійснюється на підставі договору про постачання електричної енергії, що укладається між власником цієї електроустановки (уповноваженою власником особою) та постачальником електричної енергії за регульованим тарифом, або договору про купівлю-продаж електричної енергії, що укладається між власником цієї електроустановки (уповноваженою власником особою) та постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом.

Відповідно до пункту 5.1 ПКЕЕ договір про постачання електричної енергії є основним документом, який регулює відносини між постачальником електричної енергії за регульованим тарифом, що здійснює свою діяльність на закріпленій території, і споживачем та визначає зміст правових відносин, прав та обов'язків сторін.

Споживання електричної енергії без договору не допускається.

Згідно пункту 5.2 Правил при укладенні договору про постачання електричної енергії сторони визначають його зміст на основі типового договору.

Умови договору про постачання електричної енергії, зазначені у додатку 3 та пункту 5.5, 5.6 та 5.7 Правил, є істотними та обов'язковими для сторін під час укладання договору про постачання електричної енергії.

Згідно пункту 5.6 ПКЕЕ невід'ємними частинами договору про постачання електричної енергії є, зокрема, акт (акти) про розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін.

Відділенням було встановлено, що між ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» (Постачальник) та ТОВ «Кийремпобут+» (Споживач) підписано договір про постачання електричної енергії від 23.06.2009 № 2842 (надалі – Договір).

Відповідно до пункту 2.2.2 Договору постачальник зобов'язується продавати (постачати) Споживачу електричну енергію, як товар з врахуванням його особливих споживчих якостей та фізико-технічних характеристик: в межах 150,0 кВт дозволеної потужності та згідно з категорією струмоприймачів споживача відповідно до ПУЕ та гарантованого рівня надійності електропостачання схем електропостачання, визначених у Додатку № 3 «Режими постачання електричної енергії».

За інформацією ТОВ «Кийремпобут+», починаючи з 29.04.2014, а саме у періоді з 29.04.2014 по 06.05.2014, з 22.09.2014 по 29.10.2014, а також 28.11.2014, 01.12.2014 та 02.12.2014, відбувалось припинення постачання електричної енергії ТОВ «Кийремпобут+».

З метою фіксації фактів припинення/обмеження постачання електричної енергії та визначення обсягу недовідпущення електричної енергії, на підставі пункту 6.45 Правил, ТОВ «Кийремпобут+» викликало представників ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» за кожним з фактів відключення.

ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» повідомило, що уповноважений представник Товариства неодноразово прибував за викликом ТОВ «Кийремпобут+» для фіксації фактів відключення електричної енергії. При цьому, двосторонній акт порушень, що передбачено пунктом 6.45 Правил, не складався. Товариство надало лише акти контрольного огляду засобів обліку електричної енергії від 05.05.2014 № 015226 та від 03.10.2014 № 020916.

Відділенням було встановлено, що згідно з пунктом 1.2. Договору точка продажу електричної енергії встановлюється Сторонами згідно «Акту розмежування балансової належності електромереж та експлуатаційної відповідальності сторін», що є невід'ємною частиною даного Договору.

Сторонами складено та підписано Акт від 23.06.2009 № 1 розмежування балансової належності електромереж та експлуатаційної відповідальності сторін (юридичні споживачі), згідно з яким межа балансової належності постачальника (ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі») встановлена - комірка № 37 в РУ-10кВ на ПС110/10кВ «Ірпінь» (кінцевий елемент електричної мережі, який належить ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»), точка №1 на однолінійній схемі), межа балансової належності Споживача (ТОВ «Кийремпобут+») - РУ-0,4кВ ТП№ 4 (первинний елемент електричної мережі, який належить ТОВ «Кийремпобут+», точка № 3 на однолінійній схемі).

Із Додатку № 1 до Договору, який містить Загальну однолінійну схему електропостачання вбачається, що з врахуванням особливостей електропостачання між сторонами Договору, електропостачання відбувається від точки розділу елементів електричної мережі (межі балансової належності) ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» до точки розділу елементів електричної мережі (межі балансової належності) ТОВ «Кийремпобут+» через електромережі ВАТ «Ірпінський комбінат «Перемога», тобто точки межі балансової належності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» та ТОВ «Кийремпобут+» за Договором не співпадають і опосередковані електромережами ВАТ «Ірпінський комбінат «Перемога».

В пункті 4.1 Додатку № 1 до Договору наведено Перелік точок продажу електроенергії ТОВ «Кийремпобут+» та зазначено точку № 1 на однолінійній схемі і її найменування «Комірка № 37 в РУ-10кВ на ПС110/10кВ «Ірпінь».

Пункт 4.2 Додатку № 1 до Договору містить відомості про «Перелік точок продажу електроенергії субспоживачам», в якому зазначено точку № 3 на однолінійній схемі, найменування субспоживача ТОВ «Кийремпобут+» та найменування точки продажу «РУ-0,4кВ ТП№4 Л-1».

Як визначено пунктом 1.2. ПКЕЕ, межею балансової належності є точка розділу елементів електричної мережі між власниками електроустановок за ознаками права власності або користування, або повного господарського відання.

Таким чином, відповідне визначення Правил не визначає точку балансової належності саме з постачальником та не визначає місця переходу права власності на електроенергію, а лише розподіляє елементи електричної мережі між власниками електроустановок за ознаками права власності, користування або повного господарського відання.

Згідно з пунктом 1.2. ПКЕЕ споживачем електричної енергії є юридична або фізична особа, що використовує електричну енергію для забезпечення потреб власних електроустановок на підставі договору.

Таким чином, наведене в пункті 1.2. ПКЕЕ визначення споживача цілком стосується ТОВ «Кийрембут+», який використовує електричну енергію для забезпечення потреб власних електроустановок на підставі договору, оскільки є загальним і не враховує особливості електропостачання. Відповідне визначення стосується будь-якої юридичної або фізичної особи, яка використовує електричну енергію для забезпечення потреб власних електроустановок на підставі договору.

Згідно з пунктом 1.2. ПКЕЕ основний споживач - споживач електричної енергії або власник електричних мереж, який передає частину електроенергії своїми технологічними електричними мережами субспоживачам та/або електропередавальній організації; субспоживач - споживач, електроустановки якого приєднані до технологічних електричних мереж основного споживача.

Наведені визначення можуть тлумачитись виключно по відношенню один до одного в залежності особливостей фактичного електропостачання. Кожний одночасно є споживачем електроенергії за окремо укладеним з ним договором електропостачання.

При цьому, наведене в пункті 1.2. ПКЕЕ визначення споживача не може тлумачитись в контексті взаємовідносин основного споживача та субспоживача. Тобто, ТОВ «Кийрембут+» в будь-якому випадку є споживачем електроенергії за Договором шляхом його приєднання як субспоживача до електромереж основного споживача. Обидва є споживачами електроенергії за своїми договорами електропостачання.

Таким чином, відсутні підстави стверджувати, що наведений в пункті 4.1. Додатку № 1 до Договору споживач не є споживачем в розумінні Договору, але є основним споживачем у розумінні пункту 1.2 ПКЕЕ. Зокрема, наведений в пункті 4.1. Додатку № 1 до Договору споживач є споживачем в розумінні Договору і одночасно є споживачем та субспоживачем (в залежності від контексту) у розумінні пункту 1.2 ПКЕЕ, що і відображено у відповідному пункті 4.2. Додатку № 1 до Договору.

Крім того, пунктом 4.1. Додатку № 1 до Договору містить лише найменування точки продажу споживача без зазначення найменування такого споживача, тому відповідне найменування передбачає найменування відповідної сторони Договору, тобто ТОВ «Кийрембут+».

Відповідно, наведений в пункті 4.2 Додатку №1 до Договору субспоживач є споживачем у розумінні Договору та одночасно у розумінні пункту 1.2 ПКЕЕ споживачем по відношенню до ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» та субспоживачем по відношенню до основного споживача.

Згідно з наведеним в пункті 1.2. ПКЕЕ визначенням, точка продажу електричної енергії - межа балансової належності, на якій відбувається перехід права власності на електричну енергію.

Відповідне визначення ПКЕЕ необхідно тлумачити, що точкою продажу електричної енергії є межа балансової належності, на якій відбувається перехід права власності на електричну енергію. Якщо перехід права власності на електричну енергію відбувається не на межі балансової належності (як у випадку приєднання електроустановок до електромереж основного споживача), точка продажу і межа балансової належності не збігаються.

Згідно з пунктом 6.23. ПКЕЕ визначено, що обсяг електричної енергії, спожитої основним споживачем та субспоживачем, визначається залежно від порядку (схеми) приєднання засобів обліку з урахуванням втрат електричної енергії, пов'язаних із спільним використанням технологічних електричних мереж основного споживача.

У разі послідовного приєднання засобів обліку споживача та субспоживача пунктом 6.23.1. ПКЕЕ визначено, наступне:

-якщо точка продажу електричної енергії субспоживачу встановлена на межі балансової належності суміжних електроустановок, які належать за ознакою права власності основному споживачу та субспоживачу:

для визначення обсягу електричної енергії, спожитої основним споживачем, обсяг втрат електричної енергії, пов'язаних із спільним використанням технологічних електричних

мереж основного споживача, віднімається від різниці між обсягом електричної енергії, що надійшла в електричні мережі основного споживача, та обсягом електричної енергії, відданої в електричні мережі субспоживача (субспоживачів);

обсяг електричної енергії, спожитої субспоживачем, визначається за засобом обліку електричної енергії, отриманої субспоживачем (пункт 6.23.1.1.);

-якщо точка продажу електричної енергії субспоживачу встановлена на межі балансової належності суміжних електроустановок, які належать за ознакою права власності основному споживачу та електропередавальній організації або іншому споживачу:

для визначення обсягу електричної енергії, спожитої основним споживачем, обсяг втрат електричної енергії, пов'язаних із спільним використанням технологічних електричних мереж основного споживача, віднімається від різниці між обсягом електричної енергії, що надійшла в електричні мережі основного споживача, та обсягом електричної енергії, відданої в електричні мережі субспоживача (субспоживачів);

для визначення обсягу електричної енергії, спожитої субспоживачем, обсяг втрат електричної енергії, пов'язаних із спільним використанням технологічних електричних мереж основного споживача, додається до обсягу електричної енергії, отриманої субспоживачем (пункт 6.23.1.2.).

Таким чином, наведені умови ПКЕЕ передбачають можливість встановлення точки продажу електричної енергії субспоживачу як на межі балансової належності суміжних електроустановок з основним споживачем, так і на межі балансової належності суміжних електроустановок, основного споживача та електропередавальної організації, в залежності від домовленостей сторін.

Тобто, умовами укладеного з ТОВ «Кийрембрут+» Договору точка продажу, в якій відбувається перехід права власності від ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» до ТОВ «Кийрембрут+» визначена в комірці № 37 в РУ-10кВ на ПС110/10кВ «Ірпінь» і не співпадає з точкою балансової належності суміжних з основним споживачем електроустановок, оскільки перехід права власності на електроенергію від ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», як до основного споживача, так і до субспоживача відбувається в точці № 1 - комірці № 37 в РУ-10кВ на ПС110/10кВ «Ірпінь».

Крім того, оскільки Актом розмежування балансової належності електроустановок і експлуатаційної відповідальності сторонами було визначено точку продажу електроенергії споживачу - комірці № 37 в РУ-10кВ на ПС110/10кВ «Ірпінь», тому пункт 4.1. Додатку № 1 до Договору постачання електричної енергії № 2842 відповідає умовам складеного Акту розмежування.

Таким чином, враховуючи, що за умовами укладеного між ТОВ «Кийрембрут+» та ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» Договору точка продажу електричної енергії споживачу встановлена на межі балансової належності суміжних електроустановок, які належать за ознакою права власності основному споживачу та електропередавальній організації, до відповідних правовідносин підлягає застосуванню відповідний пункт 6.23.1.2. **Правил**, згідно з яким для визначення обсягу електричної енергії, спожитої субспоживачем, обсяг втрат електричної енергії, пов'язаних із спільним використанням технологічних електричних мереж основного споживача, додається до обсягу електричної енергії, отриманої субспоживачем.

Додатково слід зазначити, що ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» на звернення ТОВ «Кийрембрут+» повідомляло останнього, що не здійснювало жодних дій щодо відключення електроустановок ТОВ «Кийрембрут+» та зазначало що точкою продажу електричної енергії ТОВ «Кийрембрут+» є комірці № 37 в РУ-10кВ на ПС110/10кВ «Ірпінь».

У ході розгляду справи № 870/7-р-02-06-15 Відділенням було встановлено, що ТОВ «Кийрембрут+» звернувся до Інформаційно – консультаційного центру ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» з питання щодо припинення електропостачання.

При цьому, згідно з пунктом 1.1. Положення про Інформаційно-консультаційний центр по роботі із споживачами електричної енергії, затвердженого Постановою

Національної комісії регулювання електроенергетики України від 12.03.2009 № 299, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 квітня 2009 за № 308/16324 (надалі – Положення), це положення поширюється на електропередавальні організації (які є постачальниками електричної енергії за регульованим тарифом) незалежно від форм власності (надалі – Компанія).

Відповідно пункту 1.2. Положення інформаційно-консультаційний центр по роботі із споживачами електричної енергії (надалі – ІКЦ) створюється для формування між суб'єктами електроенергетики та споживачами електричної енергії прозорого інформаційного середовища з питань постачання електричної енергії, підвищення якості обслуговування споживачів електричної енергії, підвищення рівня оплати за відпущену (спожиту) електричну енергію та сприяння ефективному використанню електричної енергії.

ІКЦ створюється Компанією при її центральному офісі як структурний підрозділ відповідно до штатного розпису та підпорядковується безпосередньо керівнику Компанії (пункт 1.4. Положення).

Основним завданням ІКЦ, є розгляд спірних ситуацій, а також прийом заявників, яких не задовольнили роз'яснення Компанії (пункт 4.4. Положення).

Засідання комісії Інформаційно – консультаційного центру ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» відбулося 30.06.2015, основним питанням якої було звернення ТОВ «Кийрембут+» щодо припинення електропостачання.

За результатами розгляду комісією Інформаційно – консультаційного центру ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» було вирішено, зокрема, наступне:

1. Оскільки електроустановки ТОВ «Кийрембут+» заживлені від мереж ТОВ «Украгроіндекс», ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» не має можливості самостійно забезпечити безперебійне електропостачання згідно з Договором.

2. **Припинення електропостачання** на об'єктах за адресою: вул. III-го Інтернаціоналу, буд. 152, м. Ірпінь, Київської області, **викликано протиправними діями основного споживача ТОВ «Украгроіндекс» (в точці продажу електричної енергії в комірці № 37 в РУ-10кВ на ПС110/10кВ «Ірпінь»).**

Крім того, аналогічну правову позицію щодо тлумачення змісту Договору та визначення точки продажу електричної енергії ТОВ «Кийрембут+» Господарський суд Київської області виклав у рішенні від 19.03.2018 у справі № 911/3007/17.

Не погодившись з вищезазначеним рішенням, ТОВ «Кийрембут+» звернулось до Київського апеляційного господарського суду з апеляційною скаргою, в якій просило рішення Господарського суду Київської області від 19.03.2018 у справі № 911/3007/17 скасувати повністю та прийняти нове рішення.

Проте, Київський апеляційний господарський суд виніс постанову від 05.07.2018 у справі № 911/3007/17, якою апеляційну скаргу ТОВ «Кийрембут+» на рішення Господарського суду Київської області від 19.03.2018 у справі № 911/3007/17 залишив без задоволення.

Таким чином, дійсними обставинами встановлено, що ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» належним чином виконувало Договір та не здійснювало дій щодо відключення електроустановок ТОВ «Кийрембут+».

Враховуючи викладене, дії ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» не містять порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом, які можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів.

Згідно з частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження

конкуренції, зокрема обмеження конкурентоспроможності інших суб'єктів господарювання або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Саме по собі монопольне (домінуюче) становище того чи іншого суб'єкта господарювання на ринку не є правопорушенням. Таким є лише зловживання домінуванням на відповідному ринку.

Зловживання домінуючим становищем – антиконкурентна ринкова поведінка, до якої може вдаватися домінуючий суб'єкт господарювання з метою збереження або покращення свого ринкового становища.

Особливістю цього виду порушення законодавства про захист економічної конкуренції є здійснення суб'єктом господарювання, який займає монопольне становище на ринку, таких дій, що були б неможливі в умовах ефективної конкуренції на ринку.

Таким чином, наведені дії ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» не можуть бути кваліфіковані як порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи наведене, у ході розгляду справи № 870/7-р-02-06-15 не виявлено обставин, які можуть бути доказами у справі, та відповідно, свідчити про наявність у діях ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» під час надання послуг на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом, порушення, передбаченого пунктом другим статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.

Листом від 29.12.2021 № 60-02/9506 на адресу ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) було направлено копію подання з попередніми висновками за результатами збирання на аналізу доказів у справі № 870/7-р-02-06-15.

Станом на момент прийняття рішення у справі № 870/7-р-02-06-15 заперечень до змісту подання ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» не надало.

Листом від 29.12.2021 № 60-02/9505 на адресу ТОВ «Кийремпобут+» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) було направлено копію подання з попередніми висновками за результатами збирання на аналізу доказів у справі № 870/7-р-02-06-15.

Станом на момент прийняття рішення у справі № 870/7-р-02-06-15 заперечень до змісту подання ТОВ «Кийремпобут+» не надало.

Частиною першою статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення, в тому числі, про закриття провадження у справі.

Згідно з статтею 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, не доведено вчинення порушення.

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7, 12, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 23 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами),

адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 870/7-р-02-06-15.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ